

‘De Bedrukte Moeder Gods van Varsseveld’ (3)

In de Maria-kapel van het Augustahospital te Anholt kunt u de ‘Bedrukte Moeder Gods van Varsseveld’ aanschouwen. Althans de wederhelft van het Silvoldse deel. De Bedrukte Moeder Gods van Varsseveld is de helft van een gepolychromeerd (veelkleurig beschilderd) houten dubbelbeeld van Maria omgeven door een krans van zonnestralen en met de maan onder haar voeten. Dit zogenaamde Marianum werd in 1856 door de toenmalige eigenaar, de vorst van Salm - Salm te Anholt (D), aan de R.K. parochiekerk van Silvolde geschonken. De pastoor, H. Bluemers, haalde het zelf op uit het kasteel Anholt. Waar deze vorst het beeld verworven heeft, is nog niet uitgezocht; hij verwierf veel goederen uit de in 1808 opgeheven kloosters. De overlevering wil dat de beeltenis in vroeger eeuwen in de kerk van Varsseveld heeft gehangen en in 1575 daaruit is verwijderd. Deze bewering wordt echter niet door historische bronnen gestaafd. De Anholtse helft van het Marianum was al in 1852 door de vorst van Salm - Salm aan het Augustagasthuis te Anholt geschonken. Deze helft van het dubbelbeeld is overigens op een andere wijze gepolychromeerd, heeft een andere gelaatsuitdrukking en een andere plooi van de mantel dan het beeld van Silvolde. Het beeld wordt toegeschreven aan de zogenaamde ‘Meester van Varsseveld’, alias meester Arnt, die in het laatste kwart van de 15e eeuw te Kalkar en Zwolle werkzaam was. Het is omstreeks 1860 gepolychromeerd. De benaming ‘bedrukte moeder’ houdt verband met de gelaatsuitdrukking van het beeld. In het gebied van de Nederrijn zou de uitdrukking bekend zijn ‘aussehen wie die Mutter Gottes von Varsseveld’. Het is, ondanks ettelijke omzwervingen, uitzonderlijk goed bewaard gebleven volgens kunsthistoricus Gorissen uit Kleef. Een ander bezoek waard is het Kasteel Wasserburg, dat een rijke kunstcollectie herbergt. Belangrijke werken uit de 17e eeuw van onder andere Rembrandt, Jan van Goyen, Jan Breughel en Salvator Rosa worden tentoongesteld. Daarnaast is een grote collectie van Chinees, Japans, Duits en Nederlands porselein uit de 17e en 18e eeuw te zien. Voorts is een wandeling in het omliggende wildpark ‘Anholter Schweiz’ mogelijk.

Hans Mellendijk